

Økologi

Den første fredag hver måned sætter LandbrugsAvisen Agro fokus på faglig økologi i et samarbejde med Dansk LandbrugsRådgivning Landscentret Økologi samt Forskningscenter for Økologisk Jordbrug og Fødevarer (FØJO).

Noter

Af Linda Søndergaard Sørensen, FØJO

Økologiske søers sundhedstilstand

Der er nu igangsat en stor undersøgelse af økologiske søers sundhedstilstand i Europa. DJF, Aarhus Universitet og Det Biovidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet, deltager i det fælleseuropæiske projekt som på sigt skal fremme dyresundhed og velfærd i økologiske svinebesætninger. Projektet fokuserer på forekomst af sygdomme og indvoldsorm hos søer og grise i de økologiske sobesætninger. Derudover undersøges betydningen af forskellige pasningsrutiner og hygiejne for sygdomsniveauet i de enkelte besætninger og lande. Viden om samspillet mellem management i besætningen og sygdomsforekomst er væsentlig i forhold til at udvikle nye produktionssystemer og managementmetoder. I alt deltager ca. 100 økologiske sobesætninger fra både Danmark, Sverige, Tyskland, Frankrig, Østrig og Italien, heraf 16 besætninger fra Danmark.

Kilde: Klumme i Økologisk Jordbrug nr. 408

Fuglearter i tilbagegang

En del fuglearter i Europa som er knyttet til jordbrugslandskabet er i tilbagegang. Udviklingen i fuglebestande i 40 europæiske lande viser negative tendenser for 41 ud af 58 fuglearter. Undersøgelser viser en tydelig sammenhæng mellem nedgangen i fuglebestandene og intensiteten i jordbrugsdriften. Der er ikke set tilsvarende fald i fuglebestande som lever i tilknytning til skov- og vådområder. Tilbagegangen forklares bl.a. ved ændringerne i dyrkningsmetoder, tilførsel af pesticider og fjernelse af uopdyrkede områder som levende hegn. Disse faktorer har en afgørende betydning for fugle som bygger rede ved jorden - eksempelvis sanglærke og agerhøne. Undersøgelser har påvist 25 pct. flere fugle i markskel på økologiske bedrifter sammenlignet med konventionelle, og 14 ud af 17 fuglearter var mere talrige på økologisk drevne jorder sammenlignet med de konventionelle.

Kilde: www.soilassociation.org

Bedre sundhed via planlægning

For at sikre, at de økologiske bedrifter kan leve op til det høje sundhedsniveau der er målet og for at stimulere til en mere økologisk tankegang, har syv nordeuropæiske lande fundet sammen i et forskningsprojekt, ANIPLAN, som vil fokusere på at opnå øget sundhed og velfærd i malkekvægsbesætninger gennem planlægning. En sundhedsplan skal sikre, at der hele tiden arbejdes aktivt med at opnå og fastholde en god sundhed og velfærd. Det understreges, at der er forskel på 'at have en plan' og 'at planlægge'. Sidstnævnte er en proces der sætter tanker og handling i gang. I ANIPLAN handler det derfor om 'at planlægge', og undersøge om sundhedstilstanden bliver bedre og medicinforbruget lavere i besætninger som går ind i en aktiv planlægningsproces.

Kilde: Klumme i Økologisk Jordbrug nr. 409

Majssåning live på økologien

Omlægning af kløvergræs og såning af majs kan nu ses som et af de nyeste videoindslag på den elektroniske dagbog fra FØJO's markforsøg. Dagbogen findes på www.okologgen.dk og er et supplement til den traditionelle formidling af forskningsresultater. Ideen med økologgen er, at forskere og teknikere tager fotos eller video undervejs igennem hele forsøgsarbejdet. Billeder og videoklip lægges derefter ud på loggen og forsynes med små tekster som giver en praktisk beskrivelse af arbejdet. Det kan f.eks. være i forbindelse med udvikling af nye redskaber, nye sædskifter eller nye måder at bekæmpe ukrudt på. Interesserede som landmænd, konsulenter og studerende kan så ved selvsyn følge med i forsøgsarbejdet på internettet. Kilde: www.okologgen.dk

Analysen viser, at sundhed spiller en stor rolle i forhold til, hvor meget man er villig til at betale for økologiske varer.

Er det godt for miljøet, er det også godt for mig

Forbrugere, der har tillid til at økologi gavner deres egen sundhed, tror næsten altid på, at det også gavner miljøet og dyrenes velfærd.

Økologi

Af ph.d.-studerende Laura Mørch Andersen, AKF, Anvendt Kommunal Forskning

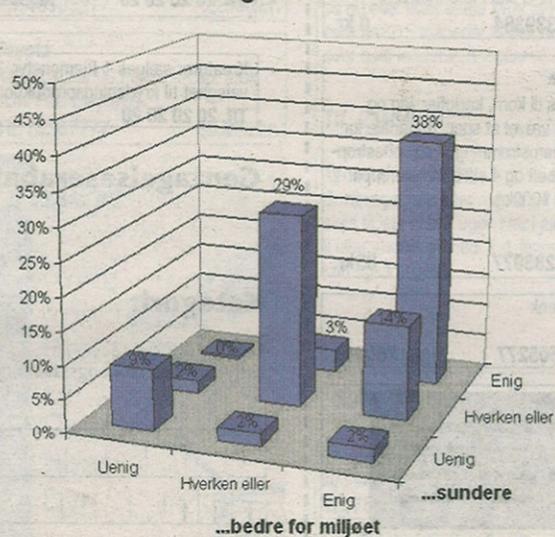
Når forbrugere skal vælge, om de vil betale ekstra for økologiske varer, viser mange undersøgelser, at hensynet til egen sundhed er vigtigere end hensynet til miljøet og dyrenes velfærd. Forskning fra Anvendt Kommunal Forskning (AKF) viser desuden, at troen på at økologiske varer er sundere typisk optræder sammen med tillid til, at økologi betyder bedre dyrevelfærd eller miljø.

Det kan derfor godt betale sig at holde fast i de mere klassiske økologiske dyder både i produktionen og i markedsføringen.

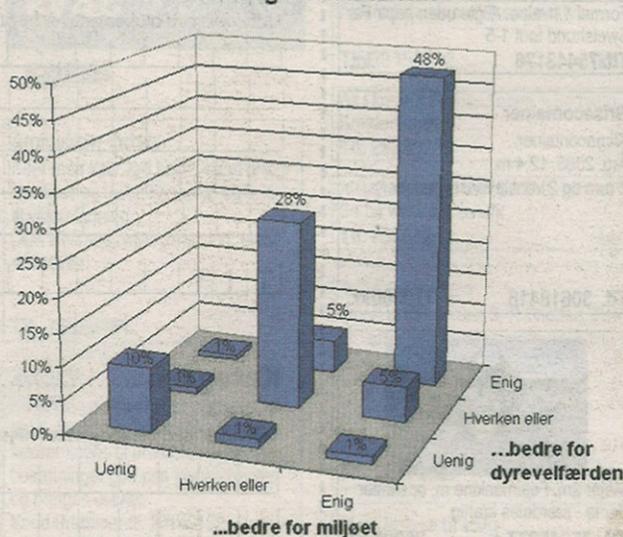
Dit, mit eller vores?

I økonomisk teori skelner man mellem private og offentlige goder. Et privat gode gavner kun den person der har betalt for ydelsen, mens et offentligt gode gavner alle, uanset om de har været med til at betale for det eller ej. Sundhed er et eksempel på et privat gode, mens dyrevelfærd generelt betragtes som et offentligt gode.

Økologiske varer er...

Økologiske varer er...

deltagerne i et panel af husholdninger der hver uge rapporterede, hvilke fødevarer de havde købt, og hvad de havde betalt for dem. Vores analyser heraf viser, at sundhed spiller en stor rolle i forhold til, hvor meget man er villig til at betale for økologiske varer.

Holdningerne hænger sammen

Figur 1 og 2 viser sammenhængen mellem folks holdninger til forskellige egenskaber ved økologiske varer. Figur 1 viser, at knap halvdelen (48 procent) er enige i, at økologi har en positiv effekt på både dyrevelfærd og miljø, mens 10 procent er uenige heri.

Generelt opfattes dyrevelfærd og miljø meget ens, hvilket er naturligt, idet begge dele er en del af selve økologiens grundlag. Enten tror man, at Ø-mærkets regler er gode nok, eller også gør man ikke.

Figur 2 viser, at det stort set kun er folk der tror, at økologien betyder bedre miljø, som også tror at økologien gavner sundhed. En relativt stor gruppe (14 procent) er enige i, at økologi er bedre for miljøet men er i tvivl om sundhedseffekten. Tillid til at økologi gavner miljøet betyder altså ikke altid, at man tror det også er sundere.

Sundhed en sidegevinst

Generelt er det altså sådan, at tillid til at økologiske varer har en positiv effekt på dyrevelfærd og miljø hænger meget tæt sammen, og at der er meget få der har tillid til sundhedseffekt uden også at have tillid til enten miljø eller dyrevelfærd.

Den tætte sammenhæng mellem holdninger tyder på, at det kan være svært at overbevise folk om sundhedseffekter, hvis de ikke i forvejen stoler på de egenskaber, Ø-mærket som udgangspunkt arbejder på at fremme - nemlig hensynet til det omgivende miljø og de dyr der indgår i produktionen.

Hvis økologiske varer er sundere, får det kun betydning for de personer der spiser dem, men i princippet kan alle nyde, at de økologiske dyr har det godt. Ud over glæden ved bedre dyrevelfærd vil mange dog også opleve glæde ved at have gjort noget selv. Denne del af glæden oplever man ikke, hvis man køber konventionelle varer.

Tillid til Ø-mærket øger betalingsviljen

I forbindelse med FØJO II-projektet "Forbrugernes inter-

esse for økologiske fødevarer" spurgte AKF i 2002 et stort antal familier, om de mente, at de økologiske regler var gode nok til at skabe forbedringer for miljøet, deres egen sundhed eller dyrevelfærd.

Svarene viste, at 54 procent forventede, at økologiske varer var bedre for miljøet. Lige så mange mente, at økologi var bedre for dyrevelfærd, mens 42 procent mente, at det at spise økologisk var bedre for deres egen og familiens sundhed.

Spørgsmålene blev stillet til